

LO MESTRE TITAS

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÀ LLISSONS CADA DISSABTE

Se trobarà en tots los kioscos y demás llochs de venta de periòdichs

Número solt: 5 cèntims; número atrassat: 10 cèntims

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas
» » un any, 3 »

En provincias: semestre, 2'50 pesetas
» » un any, 4'00 »

Extranger: semestre, 3 pesetas

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia 'al Administrador

DE GUERRA

Va de cuento

(Continuació)

En aquesta situació, los assiris anavan rebent notícies de nous apressaments de barcos mercants, de bombardexos en las costas dels islots bloquejats, de la reculada dels seus pochos barcos y la quietut, parenta de la mort, dels restants.

Tot lo qual motivaba que 'ls pensaments del poble assiri fes judicis més ó menos temeraris (aixó ja 's veurá després) y á cau d' orella 's digués: ¡pasterada! ¡pasterada!

Per afirmar més y més aquesta creencia, se sussurrava per tot arreu, que 'ls pochos barcos ab que contavan, careixían de municions, de provisions y de tots los elements necessaris pera la defensa y atach, y com que de tot aixó havia de cuydarsen un mandón intelligent, á éll se dirigían tots los cárrechs, pero 's defensava carregant part de culpa al mandón de tot lo referent als islots de marras per haverli aquest afirmat que jamay vindria la época de repartir *chuscas*, puig si 'ls porchs del Egipte volían de totas passadas els islots, los hi serían entregats ab certa forma y regatejant uns quans millons per cobrarse la comissió corresponent.

Además, en aquells mateixos días, s' escampá la noticia de que duas nacions protectoras de la desconsolada viuda y del seu malaltís fillet, volían arreglar l' assumpto d' una tal manera, que confrontés precisament ab lo meditat projecte del mandón encarregat dels islots.

Tot aixó apenava als burros dels assiris y ab rahó, perque además de ferlos apareixer devant de tots los demás pobles com á poble degradat, cobart y tonto, li anunciaren que, per la necessitat de pessetas pera satisfer certas *listas civiles*, certas cessantias y certas altrás cosas que 'm callo per decencia, se carregaría ab un 20 per cent la aubarda al poble burro, participantli que, al objecte de que no s' arronsés, se li posarian bayonetes sota la panxa y una mordassa á la boca.

En tot aixó, mentres els egipcis, que á pesar de ser tan *yanchs* como vulguin, donavan provas de activitat baix tots conceptes y s'armavan fins á las dents, los mandóns assiris no pensavan en altre cosa que en buscar la forma d' esquililar els seus governats. descuidant d' una manera criminal y traydora tot lo referent á preparatius de defensa pera que 'ls seus pochos barcos no poguessin defensarse dels enemichs. Aquesta deixadés escandalosa se posá de manifest

quan una escuadra egipcia composta de vuit barcos aná á fer ganyotas enfront d' un dels islots més prehuats que possehían los assiris á la qual no se li pogué oposar mes que quatre barcos de fusta y dos ó tres de ferro vell y dos baterias empotradas á la costa com á única defensa, puig de tot se havia descuydat lo malehit govern dels assiris. Lo resultat no podia ser altre (humanament parlant) que lo sucehit; defensarse com ho saben y solen fer sempre 'ls assiris; batentse inútilment com á lleons y sucumbir ab honra. ¡Pobres assiris!

A pesar d' aquest contratemps, motivat en primer lloch per la ineptitud dels mandóns en Assiria, los governats, burros com ells sols, continuavan rondinant á cau d' orella, sens determinar-se á arrossegar á tots, absolutament á tots los mandóns, y á penjar al encarregat dels islots, á fi de que se 'l menjessin los aucells de rapinya y pera que sigués escarment de granujas.

Lo mandón [dels] islots, en *Morriet*, continuava formant part d' aquell govern; y á pesar d' haver insultat al poble dihentli degenerat, indigne y miserable, y á pesar de haver un tal Salmorén posat al ministeri en un apuro; de haver un tal Llerons manifestat patentment la ineptitud y lladrocini dels mandóns, y finalment trossejats, confusos, atemorits y batuts aquestos per la brillantíssima elocuencia de l' ilustre assiri Malle, lo govern tot, ¡oh vergonya de la Assiria! continuava chupant, continuava deshonorant, continuava envilint aquella nació un día gran, próspera, poderosa, temuda del mon enter... tan gran y heroica á pesar de la seva burricaria... que sols Espanya podia compararse ab ella...

(Continuará.)

¡MASSA SANCH!

Perque encar niuha 'l coratje en nostres cors juvenils, no permetent que ab ultratje ens escupin quatre vils; perque dihem las mil pestes de aqueix malehit govern que 'ns ha robat nostres gestas y 'ns precipita al infern; perque aborrim al sistema semi-cafre-lliberal, y enaltim lo sagrat lema de un penó execels é inmortal, perque empleem dur llenguatje parlant d' una llibertat, qu' es més be llibertinatje, vici, corrupció y maldat; perque no tenim clemencia, y parlem sens cap embut contra vil *apariencia* que molts tenen per *virtut*; perque no se 'ns fa á la boca lo llach de la adulació y reclamem lo que 'ns toca, de dret, justicia y rahó; perque al primer crit de guerra! ens volem llensar al camp per regenerar la terra, que de bons governs te fam; perque esperem aqueix día bell, felís y venturosé esclat de pura alegría, somni benhaurat y hermós; perque desitjem que puji un REY que 'ns estima y vol un REY que ha d' esser refugi de tot lo poble espanyol; perque ovirant la tempesta no 'ns fan feresa llamps ni trons

y no volem res de festa
fins que tot se 'n vaigi al «fons»;
perque no 'ns espantan llyuytas
per posar bons fonaments
y 'ns diuhen somia truytas,
sanguinaris, caps calents;
joves de sanch massa encesa,
exaltats, tigres, botxins,
monstres de rabia y feresa,
traïdors y vils assessins

De tot aixó trech en blanch
que en aqueix pícaro mon,
los uns tenim massa sanch
y altres massa sanch-fasson.

PORTA BOINA

Vilaseca, 8 maig 1898.

LA SANCH D' UNS MÁRTIRS

Lo llibre de l' Historia de la Patria registra desde avuy una página més de dol: 'ls desacerts d' uns governs afeminats é hipócritas han portat fa poch díes al matadero á centenars d' héroes que plens de vida y defensant la senyera gloriosa d' Espanya sucumbiren en l' altre part del mar preferint volar llurs barcos á sofrir la deshonra de rendirse á sos enemichs. Lo combat de Cavite ha omplert de tristors 'ls cors de tots los espanyols, qu' avuy més que may desconfian del govern que 'ns ha portat á la deshonra y á tal punt de miseria, que per totes parts la fam ensenya son demacrat rostre.

Mes la sanch dels Mártirs de Filipinas, que han mort abraçats á la Bandera de la Patria, no 's perdrá; aquesta sanch caurá sobre 'ls governants qu' en lloch d' enviar medis de defensa á Ultramar han preparat nostre derrota; aquesta sanch demana venjansa devant lo tribunal de Deu; aquesta sanch de Mártirs y Héroes demana un Home que exigeixi de nostre govern responsabilitats, un Rey que digui haver arribat l' hora de venjarla. ¡Oh Mártirs de la Patria! L' hora no es arribada; avuy sols podém plorar aquesta desgracia, pregar per las ánimas dels Héroes sacrificats en Filipinas per l' inepcia é imprevisió d' un govern cobart y criminal, deshonra de nostra terra, y cridar ab totes les forses del cor: «¡Gloria als Mártirs! ¡La sanch dels Héroes demana venjansa!» Y demá quant en lo rellotje de la Providencia sonará l' hora de las venjansas, dirém: «Mártirs, cumplim nostra promesa! ¡Os venjem!»

LO FUET ESCOLAR.

Tinguin present els governs d' Espanya los desordres y motins que tenen lloch en Italia ab motiu de nous impostos que aquell govern tracta de imposar al comers é industrias al por menor.

Aquí á Espanya, la miseria, que com terrible fera comensa també a aixecar son cap, deu ser objecte d' atenció per part de Govern que per lo vist no 's preocupa més que de arbitrar recursos, sigui en la forma que 's vulga.

Si las oposicions en el Parlament no han pogut volcar al ministeri actual, no está lluny el día que la fam ho farà sens respectar ni lo de dalt, ni lo del mitj.

Que tots han contribuït prou al llastimós estat en que 'ns trobem.

Junt ab lo present número, enviem á nostres estimats suscriptors lo magnífich discurs que en el Congrés pronunciá los díes 6 y 7 del corrent, nostre estimat amich l' elocuent Mella.

Catalunya está en estat de guerra.

¿Sabrían dirme el per qué? ¿No?

Donchs jo tampoch.

Vaja que al govern ningú li passa la má per la cara en quan á previsor.

Aixís ho hagués sigut temps enrera quan tothom, menos el Govern, veyá que la guerra ab los Estats Units era inevitable.

Y aquests no 'ns haurían trobat ab los p... al ventre.

La llástima es que encara continúa 'l Joch dels disbarats.

Sort que Deu s' apiadará de nosaltres.

Y sort també que el senyor Gómez (no en Maximo, sino el Dean de Vich) en una molt *atent y memorable* carta al ministre de Gracia (per gracia la de senyor Gómez) y Justicia (per justicia la que aplicaré Deu nostre Senyor als presuntuosos) oferintse á salvar las institucions, per anar de capellá de barco y donar 000045 pessetas mensuals pera la suscripció nacional, ens trau de tots els conflictes.

¡Aixó sí qu' es donar una llissó als ministres!

¡Nada, nada! LO MESTRE TITAS proposa ateniment al ministre de Gracia y Justicia que tingui present al senyor Gómez (molt senyor nostre) pera la próxima mitra que hi haigi vacant.

¡Que se la dén! ¡Que se la dén!

Lo dimars passat va arribar de Manila el general Primo de Rivera.

¿Saben qui es?

Es aquell que 'ns feu cantar el *Tedeum* en lloch del *Dies ira*.

Es aquell que ab una enserronada 's va guanyar 10.000 pessetas anuals.

En primo ha fet com els timadors.

Ha fet la *estafada* y ha fugit del *lugar del suceso*.

¡Dios te dé ventura, hijo!

SOLDAT NOVELL

Solsament sis anys contaba,
y quan la mare 'm posaba
lo vestit de mariner
ella sempre 'm contemplava
alló que 's diu, ab plaher.

Jo no menos goig sentia
perque d' est modo em vestia
allavors qu' era petit
pero més goig sentiria
si are portés tal vestit.

Perque bona senyal fora
de que hauria arribat l' hora
que desitjo tant y tant;
perque veuria l' aurora
d' un sol hermós y brillant.

L' aurora fora la guerra
que, puig no pot ser per terra,
per mar s' ha de fe ab l' ascuadra
contra la nació mes *perra*,
contra la nació mes lladra.

Y l' astre que ja veuria
fora 'l jorn que brillaria
lo sol de la Tradició,
tornantse lo que tenia
á la nostra gran nació.

Aquest noble y just combat
jo 'l faria de bon grat
contra 'l poble porqueter,
allistantme com soldat,
pero soldat mariner.

PEPET DE LAS PERAS.

RELIGIOSA

Sant Bonifaci, bisbe

Sant Bonifaci, bisbe de Tiorento en Toscana, brillá en la terra, com astre de gran magnitud durant lo sigle VI. Totas las virtuts, tenian en éll el ver model y si descollar podia alguna de totes ellas, aquesta era la caritat, per practicar la qual se pribava sempre de tot, fins de lo més precis per atendre sas necessitats.

¡En aquestos moments de crissis terrible pera que passem en aquest mon, quán y quán convindria que revisquessin sérs del temple de Sant Bonifaci, bisbe!

POLÍTICA

En la diada de avuy del any 1872, una columna lliberal composta de dos mil homes y al mando del general Letona, sortida de Bilbao pera perseguir als defensors de D. Carlos y de sos drets, trobaren als carlistas per ser desarmats en sa majoria, y sens municions casi los restans en lo poble de Mañaria, ahont no pogueren entrar los lliberals, fins que 'ls

llegitimistas hageren del tot acabat las municions.
¡No haurían entrat á Mañaria, los lliberals, si 'ls carlistas haguessin estat tots armats, puig aixís ho fa creurer la brillant defensa, que un grapat de valents, sortits poch díes feya dels quefers acostumats, feren de dit lloch, arrostrant lo plom enemich y sens poder fer tornas.

De la elocució

Aquesta es, estimats deixebles, la manifestació de nostres desitjos, de nostres pensaments, de nostres afectes per medi de la oratoria ó llenguatge oral. Pot presentar tres formas: *objectiva*, *subjectiva* y *mixta*.

La *objectiva* es aquella en que l' enteniment sembla que no fa mes que veurer y percibir y ho declara per medi del llenguatge.

En la *subjectiva* hi predominan l' apreciació y judici que fem de las cosas.

La forma *mixta* es un resultat de las anteriors, y en ella 's feigeix un *diálech* com sucseheix en la conversació, ja narrant, ja describint judicis, etc. Las parts constitutivas de la elocució son: pensament y llenguatge. L' esperit, ó millor dit, l' ánima, posada en relació ab el mon exterior ó visible, desitja, sent, coneix, vol y experimenta modificacions de las que té conciencia y aquestos se coneixen per el nom de *pensament*, y el modo ab que 'ns valem per comunicarlas s' anomena *llenguatge*, conjunt de sonidos articulats que tenen el nom de *paraulas*. Y á algunas de las modificacions del pensament ó del llenguatge se 'ls ha donat el nom de *figuras retóricas*, que son, en síntesis, modos de parlar que hermosejan la expreció de las ideas y dels afectes.

Del Pensament

Ideas. Son de *sustancia*, quan se refereixen á sers ó sustancias. Son de *modo*, quan se refereixen á las propietats ó qualitats dels sers ó sustancias. Y son de *retació*, quan se refereixen á las relacions entre dos ó més cosas.

Las ideas son també *abstractas* ó *concretas*. Son las primeras quan se concibeix un objecte deslligat de las sevas qualitats; y las segonas, quan no 's prescindeix d' ellas.

També 's divideixen en *individuales* y *generals*. Son *individuales* quan se refereixen á un ser determinat, com: *Moret*, *Cavite*. Son *generals* quan se refereixen á lo que té de comú un conjunt d' objectes.

Imatges. Si podem recordar las ideas sujeridas pels objectes sensibles que 'ns rodeijen, podem també combinar los seus diversos elements y compondre nous tipos, y aquesta funció de nostra inteligencia s' anomena *imaginació* ó *fantasia*.

Aquí sí, que tú, Titella, tindrás materia llarga per desahogarte de valent. Ab quanta varietat de formas, á qual més poética cantarás la palinodia als governs de la regencia, y ab quanta exuberancia de imatges hermosas entonarás alabansas á las *virtuts* de la *dama* augusta de... tos amors.

Ab quina galana frase dirás las veritats del Barquer á tot bitxo vi ent que no llauri dret. Tú dirás *pillo* á Sagasta, sense qu' éll s' enfadi; *murri* á Moret, sense que sas galtas 's tornin de color de vergonya; *granuja* á Primo del Radera que 'ns ha enganyat com á xinos; á n' en Trampas li dirás qu' es un *borratxo*, pero li dirás d' una manera fina, elegant, usant d' un llenguatge cortés, cavaller y exquisit.

¡De quan us servirá, estimats deixebles, la Retórica y poética!

Estudieu be la llissó pera la próxima senmana, que si no tenim també estat de siti, parlarem clá y catalá com se mereixen aquesta colla de bretols que, per desgracia nostra, no penjen tots d' un pal...

LAS CROSSAS

De las crossas dech tractar comensant la llista llarga que mon company Riubrogent ple d' humor va presentarme

3.50 pessetas

MAGNÍFICA OLEOGRAFÍA

A 6 tintas. 79 per 55 centímetros

y que per torn seguiré
si Deu vol, fins acabar-la.
Mans a l'obra, donchs y amunt
sense donar *relliscadas*,
que 'n trencantme 'l peroné
crossa hauria de portarne,
y no estich per tal neguit;
aixó senyors, no es del tracte.

La *crossa*, sempre ha sigut
un *bastó* hent s'hi recalca
el que per pega va *coix*
ó per *sort* ó per *desgracia*,
y vol gosar llibertat
per sortir á pendre 'ls aires
y aixís se va reforsant
fins que l'enjega al diantre.
Tant lo pobre com lo rich,
si al trevall ó passejantse
ó be 's donan un cruixit
ó be 's trencan una cama,
ab mes ó menos cuixí,
portan tots la *crossa* iguala.
Tan per *grans* com per *floromchs*
que 'l *cap* treuhen per las *camas*
y ab punxadas y dolors
dónan sempre grants filblades,
iquants y quants han d'agafar
grossa *crossa* per trascarne!
N'usan molts per mal buscat,
pero 'ls més, per cruel *desgracia*;
mes en vilas y ciutats,
pels carrers y per las plassas
be n'hi han que portan *crossa*
y no son res mes que *maulas*.
Aixó passa en tot lo mon
pero mes, molt mes á Espanya.
¿Qui 'n te la culpa d' aixó?
jo crech que la té 'n Sagasta...
puig de des que 'l *peroné*
va *trencars* tot *passejantse*
y la *crossa* va portar
mes de vint y cinch senmanas,
va deixar als seus *vassalls*
un desitx tan grós d'usarne
qu'encar dura y va durant,
y lo que durará encare.
Pro no tot son *maulerias*
com ho fou la de 'n Sagasta;
perque en climas bon xich llunyans
que son *carri* de nostra Espanya
lluytan dos cents mil valents
molt propensos á portarne
defensant l'integritat
de la Patria idolatrada.
Las *matronas* mes fornidas
mes gentils y mes gallardas
que son la gloria y l'honor
y l'encant de nostra Patria,
també *crossa* han de portar
puig no poden ja aguantarse.
Lo Agricultura perduda,
l'Industria mitx desmayada,
y el Comerç al negre abism
ja molt prest lo veurém caure,
si prompte no vé, y á temps
un *bras de ferro* y el salva.
Fins l'encant del mon enter,
la Dama mes noble y magna
que ha causat l'admiració
sempre per sa bella planta....
també avuy ja esta abatuda
y fins *crossa* ha de portarne...

[Patria meval] com te tractan
fills espúrs faltats d'entranyas!
vulgas que prompte 't defensin
los *bons fills*, com bona mare
y que ta *crossa* prest llansin
lluny, ben lluny, ó be estellarla
y pugás tornar á ser
lo matrona mes simpática;
Mes antes l'aytal *garrot*
canarém per las *espatllas*
dels qu'ab lo més gran cinisme
te voldrían deshonrada.

PEPET DE LAS POMAS.

HISTORICH

(Á ELISA SALAZAR)

I

Eran las 11 del matí. El sol d'agost caldejava la natura
lesa y el día era hermosísim. Aprofitant l'ocasió, baxarem
á la platja, pera banyarnos, dos familias amigas. ¿Quí anant
á Tarragona, no ha reparat en un sens fi de casetas que
s'aixecan á tres metros de las onas? Blancas unas, vermellas
las altres, casi be totas enarbolan en sa part més alta la senyera
gloriosa de la Patria.
Del departament de l'esquerra d'una d'eixas casetas,

sortírem los homes y del altre las donas, vestits tots ab los
respectius trajos y disposats á sambullirnos en las onas.

Y podíam ferho sens por; de tant escasa pendent era la
platja. Per xó, no faltaren los cotidiáns xisclets de las nenas,
ni los corresponents sustos de las mamás, que observavan,
ab l'ánima en un fil, nostres menors moviments.

II

De prompte callá tothóm, sentintse tant sols la veu de la
Mercedes que cridava: ¡El tío Colilla! ¡El tío Colilla!

—Que ningú li diga res,—cridá una mamá; y nosaltres,
que sols esperavam l'ordre per desobeirla, rodejarem al
moment al tío aquell, que cavaller en una burra semi-ética,
venía á ferli pendre un bany, per ordre del Veterinari.

—Tío Colilla,—comensá la Mercedes,—¿no ha anat avuy
á Missa?

Era el tío aquet, republicá y espiritista, tot en una pessa.
La república era el seu somni y creya com 2 y 2 son 4, que
l'esperit de Colón estava encarnat en la seva burra. Per
xó respongué á la nena, com sempre:

—¡Qué missas ni burros morts! ¿Estém al sigle XIV? Avuy
fora misas; avuy no més que civilisació, adelanto, progrés;
gas, canóns, electricitat.... y día vindrá (y no está lluny) en
que podrém viatjar pel mar, caminant sobre las olas, encara
que sia sobre una burra....

La Mercedes, que estava capficada, em digué, donantse
un cop al front: ¿Tens mistos, Joan?—Y tot murmurant;
¡Eureka! ¡Com no hi havia caigut més aviat! Corré á la ca-
seta y torná al moment.

—Sí,—continuava el tío Colilla—día vindrá en que veyeu
á aqueixa burra caminar sobre las olas....—Y cayent en
aquell moment un misto encés al interior de l'orella del
pobre burro, pegá tal corrida que en un segón ja estava á
2 kilómetros.

—¡So! ¡Brut!—cridava Colilla, agarrat al coll de la bu-
rra; mentres, reventantse de riure, cridava la Mercedes entre
las riatlles de tots: ¡Arri, burro! Que arrivá l'hora de cami-
nar sobre las onas. ¡Arri! ¡Y que l'ánima de Colón et guihí!

III

Colilla arrivá á la platja, cansat de nadar y més inconsol-
lable que cansat.—¡Pobre burra meval!—exclamava plorant
—¿per qué s'haurá posat á correr?...

—¡Res!—respongué una nena.—Colón era molt travieso
y n'ha fet una de las sevas.

—¡Cál!—interrumpí una altre.—Figurava's el pobre animal
que havia arrivat el día aquell de trotar sobre las olas y ¡zá!
pegá corrida.

—Y cuidado, si adelantá en un segón.
—Ni en el hipódromo, filla, ni en el hipódromo.
—Com que portava á Colón de timoné....
—¡Bon marino!

—Paciencia, tío Colilla—digué ab veu beatífica la Mer-
cedes, amagantse disimuladament la caxeta dels mistos.—
¡Paciencia!... Y la veritat es que era atrós aqueixa burra.
¿No 's recorda de la corrida aquella del any passat? ¡Quina
corrida!... Res; que era un bruto atrós aqueixa burra....

IV

Al endemá, á la arribada del exprés, vaig baixá á la esta-
ció ab la Mercedes.

—Senyoreta—li digué un jove viatjer, senyalant á tres
homes que á 50 metros de la platja, pugnaban per treure
alguna cosa—s'ha perdut alguna barca?

—¡Cál! A un pobre home li fugí la burra y allá va parar....
Y el viatjer, mirant no se de quin modo los ullasos ne-
gres de la nena, afegí, allargantli un bitllet:

—Si la senyoreta volgués entregar aixó á aqueix pobre
home.... ¡Que compri un altre burra!

Y mentres el tren volava y el viatjer, calats los gemelos,
es menjava (ab los ulls) á la Mercedes, ella corria cap á mi
cridantme:

—Joan; ja tením altre colp burral.... Que no 't descuidis
may els mistos....

V

Han pasats 4 anys; y la traviesa Mercedes y el caritatiu
Ramón (que aixís s'anomenava el viatjer) son ja pares de
una hermosa nena.

VALCARLOS.

¿SI ES SERVIT?

¿Qué llegexes?... ¿El Diluvio?

¡Ay, nena! Posat uns guants,
si es que no vols embrutarte

tas blancas mans.

Si no vols enmascararte
pera sempre ánima y cor,

¡Ay, nena! agafa aqueix diari,
no ab guants, ab molls.

En temps del *absolutisme*
se doná á més d'un ministre

garrot, dalt d'un catafalch.

Mes en los temps que ara corren,
als que mes *grillín* y robin

se 'ls hi dona.... vuit mil naps.

Son ja las dotze y ab aqueix escrit,
potser no dinaria.... ¿Si es servit?

NEQUAQUAM.

DEU, PATRIA, FURS, REY

¿Quí es Deu? Deu es nostre criador, es aquell que morí
clavat en creu pera redimirnos, es Aquell que presideix y re-
geix totas las nostras accions, es Aquell que ab la sua provi-
dencia ens ampara y protegeix, Ell es sabiduría infinita, bon-
dat infinita, amor infinit, poder infinit, y finalment Ell es lo
principi y fi de totas las cosas y es á Quí deuhem ser dirigi-
das totas nostras accions. *Adoremlo.*

¿Quí es la Patria? Es aquesta lo lloch ahont per primera
vegada vejerem la llum del día, es lo lloch ahont donarem
los primers passos, es lo lloch ahont hi ha la Esglesia en que
forem batejats y alsarem per primera vegada nostras pregar-
rias al cel, es lo lloch ahont hi ha la casa en que passarem
nostres primers anys, es la terra ahont hi son barrejadas las
cendras de nostres avis y que está regada ab sa sanch y suor
derramada aquélla tan generosament en defensa de llurs es-
timats interesos y aquest guanyantse llur pà honradament; la
Patria es lo conjunt de territori ahont hi viuhen individuos
llogats entre sí per vínculs tan estrets com la igualtat d'origen,
de costums, de llengua, de religió, d'aspiracions, y que
ademés ab llurs oficis y profesions se completan, formant un
conjunt armónich que ha escriurer una historia ab llurs proes-
as y á formar una civilisació ab llurs trevalls progresant in-
definidament. Y, finalment, la Patria es lo lloch que tenim
sembrat de recorts de nostra infantesa, es allí ahont tenim
nostres amors y allí ahont se pot dir que tenim reconcentra-
da tota nostra existencia. *¡Ayemla!*

¿Quí son los Furs? Son lo conjunt de lleys, bonas costums
y franquicias que pera los medis que dona la legislació hem
arribat á recopilar, formant un completíssim códich en el
que 's trova solució á totas nostras cuestiones, satisfent aques-
tas nostras aspiracions, puig está dada per un códich redac-
tat, tinguent á la vista la moral del Evangeli y nostras llogí-
timas aspiracions. *¡Conservemlos!*

¿Quí es lo Rey? Es lo representant de Deu en la terra en
l'ordre material, es lo pare de la gran familia que forma
una nació, es lo protector del débil, es qui posa una valla á
l'ambició, es l'arca santa que ha de guardar nostras lleys y
qui ha de fer que aquestas sean respectadas de tots, es la
guardia de nostre honor y de nostra patria. *¡Obelimo!*

Sí, espanyols tots, *adorem* á nostre Deu y com acte d'amor
procurem la restauració de la Uniat Católica Espanyola.
Amen á nostra patria procurant llensar lo malehit llibera-
lisme que l'ha deshonrada y empobrida y destrossada. *Con-*
servem nostres furs arrabassant de nostra terra los legisladors
crítichs que han trepitjat nostras venerandas tradicions.
Obelimo nostre llogítim Rey, estant promptes á responder á
sa veu, ocupant lo lloch que ens sia designat en lo día de la
redempció de nostra idolatrada patria.

J. M. MASÓ.

¿FARÁ LO QUE PROMET?

Aixó preguntavan alguns indiferens després de llegir lo pro-
grama manifest de D. Carlos nostre Rey. Als qui hem de
respondre, que sens dupte ho faria, y més després de haber
jurat cumplir aquellas promesas no sols devant dels homes,
sino devant de Deu; no sent de esperar d'un Rey católich
per convicció, que fes tals juraments en sentit contrari; co-
neixent la gravetat que semblant falta reportaria, al mateix
temps que 'l cástich de Deu y la deshonra personal.

Es fer el tonto assegurar que D. Carlos no faria lo que
promet, puix aixís com no podem dir si una cosa es verda-
dera ó no, sense antes haberla inspeccionada y probada, com
tampoch, si un instrument es útil pera tal ó cual treball, si
antes no l'hem probat, aixís tampoch podeu dir si 'l nostre
Rey farà ó no lo que promet, si antes no 'l someteu á pro-
barlo.

Podem recordar l'exemple de las antigas monarquías, que
colocaren á España sobre los demás nacions de tal manera,
que semblava reina y duenya de totas ellas.

Per lo tan avuy més que 'n altres temps convé un Rey de
energía, pera sortir del llot en que 'ns han sumergit las *mo-*
reladas y brams de 'ls seus companys mártirs, que van á ser
de un moment al altre, si no vigilan més de lo que han fet
fins ara; de modo que si tornan á dormirse se exposan á que
esploti la olla del presupost, y en aquet cas tot el ministeri
se 'n va á fons.

Fora suposicions gratuitas y anem á las probas.

PRÓBAT.

PENSAMENTS

Als primers días del passat mes tot eran comentaris en los
centros carlistas. «D. Carlos deuria parlar.—Es necessari un
manifest.—Las circunstancias exigexen que parli.» Tots ve-
yen la necessitat d'un document. Y en efecte D. Carlos ja
'l havia escrit el día 2, per mes que no estava publicat.

Sortí el Manifest y tothom, carlins y liberals, militars y paysans, seglars y capellans, rics y pobres, sabis y trevalladors, tothom el llegia entusiasmat donantli aqueix sol comentari: ¡Aixó es un home! ¡Aixó es un Rey!

Lo primer proba que D. Carlos está identificat ab sos partidaris. Lo segón, que D. Carlos y els seus partidaris están identificats ab el poble.

¿Pot dir lo mateix en Sagasta? ¿Pot dir lo mateix Donya Cristina?

UN FILOSOFH.

Solsament els periódichs carlistas y els diputats carlistas han demanat y promés acabá ab els llatrocinis de certs catedráticos, ab los robos de certas obras de text, ab las porquerías posadas en ús en las oposicions.

Els estudiants honrats, los que aspirem á un puesto, guanyat per nostras propias forsas, ¿podem apoyar cap més política que la carlista? No ferho, es estar conformes ab aquets robos y ab aqueixas porquerías, que sols poden agradar als ganduls y als tontos.

UN QUE DIU LO QUE SENT.

¿Qui tracta ja d' ambicions á D. Carlos? Rebutjá la corona quant fa 30 anys li oferian los revolucionaris de Septiembre. Y avuy quant aprofitant la expatriació del exércit podia llenzar al camp cent mil voluntaris que en quinze días el portarian al trono, declara que no 's mourá mentres el govern liberal defensi l' honor y la bandera d' Espanya, perdut l' un per la ineptitud dels liberals, trepitjada l' altra per las potas d' una república tocinayre. Ara, si per conquistar aqueix honor, si pera aixecar sens mácula exa bandera, es necessari que D. Carlos pugi al trono, per patriotisme, hi pagaré, costi lo que costi y pesi á qui pesi.

UN ESTUDIANT.

Com que 'l llegir m' ha fet perdre sempre l' escriurer m' havia proposat no escriurer res per la Causa carlista, fins que ho pogués fer ab la bayoneta.

Los noys de nostra escola desitjém lo que desitja tot carlista, en días en que la patria, insultada per quatre porchs mal farts, se disposa á demostrá al mon que encar no ha mort lo patriotisme en Espanya, y que encar li quedan fills que derramarán joyosos la última gota de sa sang per rentar las tacas de sa Bandera; y lo que desitja tot carlista en ocasions com aquesta..... no li vull dir jo, senyor Mestre, mes bé que jo li diré lo Manifest de D. Carlos en el qual nostre estimat Rey, aquell que porta lo compás de tots nostres desitjos y aspiracions, senyalaba á tots los bons carlistas y per lo tant á tots los patriotas, lo camí que devían seguir.

Aquell camí desitjem seguir los de nostra escola, aprofitant per aixó la primera ocasió per marchar als Estat Units á tapar ab nostres fusells la boca de aquella colla de porchs, perque aixís deixin de grunyar de una vegada.

Aixó es lo que desitjem tots los de nostre estudi, y á mes que cuan haguem venjat á nostre patria dels insults que li han dirigit los estrellats porchs del Nort de América, vinga Aquell que necesitem á treurer tots aquets obstacles que en nom del progrés y de la llibertat s' oposan á totes nostras verdaderas llibertats y á nostre progrés moral y material.

RAMÓN CONILL.

La monarquia absoluta 'ns va aná molt mal; la monarquia constitucional, encara mes; la república pitjor. Donchs á probar la monarquia carlista. Si va be ens la quedarem; sinó també estem disposats á llenzarla. A las probas, donchs.

UN PRÁCTICH.

Será un general molt poch entés el que tirés al combat totes las forsas sense deixar una reserva proporcional, per auxiliar al exércit en un fracás possible.

Per xó els carlins ara per ara no donarém als liberal cap home ni cap pesseta no per falta de patriotisme, sino perque sent com som la reserva d' Espanya, no podem gastar nostres energías que tal volta després ens farán falta.

No ferho aixís, sería fer lluytar un exercit sense reserva á retaguardia.

UNS TEÓLECHS.

Cuan lleigeixo el «Manifest» m' entusiasmo per molts cosas: té sanch y jo soch dels furibundos; es patriótic y jo soch espanyol; es una esperansa y jo soch carlí; está molt ben escrit y jo soch

UN RETÓRICH.

¿Com s' explica que sían 400 los estudiants carlistas de Barcelona? Molts causas hi han influit, pro la principal es la que vé. Carlista sonava avants com *beato*, oscurantista y reaccionari, y estudiant es lo més alegre, lo més trempat que 's troba. Carlista y estudiant semblavan donchs, paraules antitéticas.

Pro avuy ja hem cambiat, es dir, han cambiat los nostres enemichs. Ja 'ns tenen per ilustrats, per sabis, per patriotas, en fi, ja són personas tan *decentes* com los altres han vist que anem, si, á Misa, perque som católics del forts; pro aixó no vol dir que, á la tarde no anem á pendre café ó á fer 50 ca-

rambolas. Resém el rosari, es veritat; pro aixó no *quita* que si som joves, tinguem novia y fem l' ós per la Rambla. Aném á las professóns, pero axó no estorba que siguém els que millors notés tenim á fi de curs.

¡Eh! Carlista no sols no vol dir oscurantista, sino que es lo més avansat. Fins som capassos de fer una *Revolució* que volqui certas institucions.

UN ESCOLAR.

INO POT ANAR!

¡No, senyors, aixó no pot anar. Quan més un s' hi capfica, pitjor.

Al matí, tot es de color de rosa. Que la esquadra d' en Dewey ha acabat els queviures; que tres del seus barcos han anat á fons; que nosaltres els tenim sitiats; que'ls nostres braus soldats han entrat al abordatje, en fi, mil noticias que'ns posan nerviosos y contents á la vegada.

Pero ¡ay! ve 'l vespre y tot ha cambiat ja. Manila está *casi* en poder dels yanks; Puerto Rico, poch s'en falta; Habana es bombardejada; en altre combat en l' Atlántich hem sofert nova derrota. Y lo més grave de tot es que's diu en alta veu que Donya Cristina vol tocá 'l dos, cap á Austria, y que allí ja se li preparan habitacions.

¡No 'n faltava d' altre!

¡Pobres espanyols! Aixó sí que sería un nou desastre que, unit als molts que lamentem, n' hi hauria per tirá 'l barret al foch.

¡No pot ser! ¡No pot ser!

TITELLA.

No temis, Espanya. La suscripció nacional puja..... puja com l' espuma á impuls del riu d'or que 'ls alfonsins hi abocan.

L' entusiasme, l' amor y l' adhesió sens límits dels partits dinástichs envers el Trono, no te igual.

Mireu quin desinterés, quina abnegació; aixís pagan els mals agrahits!

El Trono ha repartit á mans plenas carteras, delegacions, presidencias, mitras, sous colossals dels que ningú 's desfá ni á tiros..... ¡Quina soletat!

Sort que 'l poble paga, com sempre, els plats trencats dels explotadors..... y á nosaltres ens obligan també á contribuirhi.....

UN REVERTENT

del Bisbat de Barcelona.

En un hospital láich:
Lo metge pren lo pols á un malalt, y exclama:
—¡Oh! lo trobo molt millor que ahir.

—Es veritat, senyor doctor—contesta l' infirmé—
mes, no es el mateix malalt. El d' ahir es ja enterrat y aquest ocupa 'l lloch del altre.....

—¡Ah! es diferent aixó. Donchs, que segueixi present la mateixa medicina.

Un avaro, per obsequiar á un amich que 'l visita lo convida á dinar y disposa que la criada mati un pollastre. Mes, al veurer á la *fámula* ab lo gabinet á la ma disposada á degollar á aquella grossa pessa de corral, l' hi diu:

—Mira, noya, hi ha massa teca per dos. Mata 'n no més que la mitat.

Un pagés á qui 'l seu germá, militar en la guerra, havia conferit poders per la administració dels seus bens, preguntava á un notari:

—Diguim, senyor meu; en virtut d' aquests poders del meu germá, ¿podria fer jo lo seu testament á favor meu?

En un teatro lírich, cridan l' atenció dos senyoretas que escoltan embobadas l' ópera que 's representa.
—¿Son vostés filarmónicas?—las pregunta un jove qu' estava al seu costat.

—No, senyor,—contesta una d' ellas..... Som gallegas.

XARADA

Tersa segona tothom que tinga sobre dels altres autoritat y aquell que 's troba falta de *prima* sempre li sobran molts mals de cap. Pren ab la *tersa* la Geografía y quan la tingas, ves fullejant y aixís que trobis *tersa primera* veurás sens dupte lo meu *total*.

CLAUDI-NAL.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

ATLÁNTICH IA

J. VIGATÁ.

LOGOGRIFO NUMERICH

1 2 3 4 5 6 Nom de varó
3 2 1 4 2 Nom de dona
5 6 3 2 Capital europea
1 2 3 Conjunt de flors
6 1 Mineral
3 Consonant

UN PARTIDARI DE D. CARLOS.

GEROGLIFICH

::

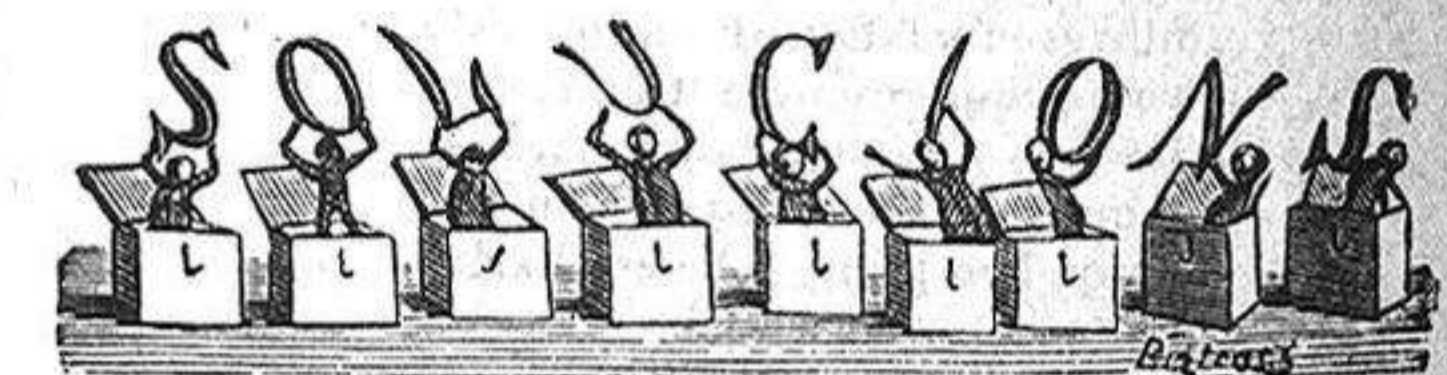
M : M

HAA AGOST EEC

ola

NS NS

J. VIGATÁ.

Xarada: Calamitat

Geroglífich comprimit: Casola

Targeta: Deu, Patria, Rey

Logogrifo numérich:

M

HOMOTAIN

TIA

RATA

MARTI

BITA

MIR

MA

I

Geroglífich: Tres mestres, mes tres mestressas igual á sis personas.

Establiment Tipogrífich, Casanova, 13; Barcelona.

DE DON CARLOS DE BORBÓN